

Примітки

1. Исаков И.С., Еремеев Л.М. Транспортная деятельность подводных лодок. – М., 1969; Дмитриев А.Н., Диомидов М.Н. Подводные аппараты. – Л., 1976; Разуваев В.Н. Архитектура и классификация судов. – Л., 1984.



П. Пашко, В. Остапчук, І. Чацев, І. Мальцев

**ПРОПОЗИЦІЇ ДО ПОРЯДКУ ОБЛІКУ ТА КОНТРОЛЮ ТОВАРІВ (ПРЕДМЕТІВ),  
ВАЛЮТИ І ЦІННОСТЕЙ, ВИЛУЧЕНИХ ЗА ПРОТОКОЛОМ ПРО ПОРУШЕННЯ  
МИТНИХ ПРАВИЛ**

Аналіз стану обліку та контролю за розпорядженням майном, яке перейшло у власність держави відповідно до рішень суду про конфіскацію об'єктів порушення митних правил (ПМП) або про стягнення їх вартості, показав, що в даний час існує проблема розробки та впровадження на митницях ефективної системи контролю за провадженням справ про порушення митних правил за статтями Митного кодексу України (МКУ), що передбачають конфіскацію, яка б дозволяла оперативно отримувати інформацію щодо цих справ і контролювати виконання постанов судів за цими справами.

Гострота цієї проблеми підтверджується тим, що в кожному окремий відрізок часу сума коштів, отриманих від реалізації конфіскованого майна, валюти, цінностей і перерахованих до державного бюджету, мізерно низька відносно вартості майна (валюти, цінностей), яка зазначена в постановах суду про конфіскацію об'єктів порушення митних правил або про стягнення їх вартості.

До того ж існуючий порядок звітності не дає можливості отримати вичерпні дані про вищевказані об'єкти правопорушення, вилучені за протоколом про ПМП, не дає всієї повноти інформації про них, починаючи з моменту виявлення порушення та складання протоколу про ПМП і закінчуючи даними про передачу їх на користь держави, про стягнення їх вартості, про повернення власнику тощо.

Якщо взяти за модель окрему митницю, облік та контроль за майном, яке перейшло за рішенням суду на користь держави, здійснюється кількома її структурними підрозділами, зокрема оперативними підрозділами (ОП), відділом по боротьбі з порушенням митних правил (ВБПМП), відділом дізнання (ВД), організаційно - аналітичним відділом (ОАВ), відділом бухгалтерського обліку, звітності і розрахунків з державним бюджетом (ВЛОЗіР), господарсько-експлуатаційним відділом (ГЕВ). Кожний з них у межах своєї компетенції та підпорядкованості подає до Держмитслужби різні статистичні дані з напрямків своєї діяльності, які є розрізненими, дуже часто суперечать одне одному і в підсумку - конфісковане майно контролюють всі, а загальної оперативної картини про стан справ щодо розпорядження "конфіскатом" не знає ніхто. Не існує послідовної, хронологічно чіткої системи контролю за одним із вагомих джерел поповнення державного бюджету.

Для вирішення цього питання доцільно розробити систему детального контролю за надходженням коштів до державного бюджету, яка б знайшла застосування на митницях, за статтею "конфіскація", розробивши уніфіковану Таблицю обліку справ про ПМП за статтями МКУ, що передбачають конфіскацію, яка містила б інформацію стосовно кожної із справ з моменту виявлення правопорушення до моменту виконання рішення суду. Інформаційно та

формативно запропонована Таблиця велика та громіздка, тому реалізація програмного забезпечення для її ведення пропонується у вигляді окремих блоків. Ці блоки мають використовуватися різними структурними підрозділами митниці, які беруть безпосередню участь у складанні протоколу про ПМП, провадженні справи щодо нього, в роботі з об'єктами ПМП (ОП, ВБМП, ВД, ОАВ, ВБОЗІР, ГЕВ). Обмін інформацією між цими підрозділами має здійснюватися шляхом використання комп'ютерної мережі митниці та засобів електронного зв'язку через застосування уніфікованого номера, який надається справі про ПМП. Таблиця та окремі її блоки мають бути захищені від стороннього втручання та можливості внесення в них несанкціонованих змін. Загальна інформація щодо справ про ПМП має зберігатися в організаційно-аналітичному відділі відділення (служби) по боротьбі з контрабандою та порушенням митних правил.

Запровадження такої форми контролю дасть можливість використовувати її для подання станом на будь-який термін різних форм звітності за різноманітними даними, які містяться в справах про ПМП, за вилученими та реалізованими товарами, що зберігаються на складах митниці, за коштами, перерахованим до бюджету згідно зі статтею "конфіскація" тощо. Ця система контролю дозволила б відстежувати всі операції з вилученими об'єктами ПМП від моменту затримання до виконання рішення суду у справі (оприбуткування на склад митниці, оцінка, необхідні експертизи та дослідження, переоцінка, реалізація, передача правоохоронним органам, повернення власнику і т. д.).

Для реалізації цієї ідеї необхідно розробити технічне завдання на створення програмного забезпечення, яке має бути узгоджене між зацікавленими в цій справі підрозділами митниці.

Далі наводиться проект переліку та змісту граф Таблиці:

Графа 1. "№ за порядком".

Графа 2. "Номер протоколу про ПМП".

*Отримується у чергового митної варті.*

Графа 3. "Дата складання протоколу про ПМП".

Графа 4. "Кваліфікація дій правопорушника (стаття МКУ)".

Графа 5. "П. І. Б. інспектора, який склав протокол про ПМП, підрозділ".

Графа 6. "Особа – правопорушник".

*Указується юридична або фізична особа, її повна адреса.*

Графа 7. "Увезення - вивезення (експорт, імпорт, транзит)".

Графа 8. "Об'єкт правопорушення".

*Указується найменування, характерні ознаки, маркування тощо.*

Графа 9. "Кількість".

Графа 10. "Вага".

Графа 11. "Умовна вартість".

*Указується інспектором під час складання протоколу про ПМП.*

Графа 12. "Дата оприбуткування вилучених об'єктів ПМП на склад (у касу) митни-

*Якщо об'єкти ПМП не вилучалися, в графі 12 робиться відмітка про це.*

Графа 12-А. "Об'єкт правопорушення".

*Указується найменування, характерні ознаки, маркування тощо.*

Графа 12-Б. "Кількість".

Графа 12-В. "Вага".

Графа 12-Г. "Умовна вартість".

*Указується вартість, за якою об'єкт ПМП ставиться на баланс митниці.*

Графа 13. "Місцезнаходження об'єктів ПМП".

Графа 13 не заповнюється в разі відсутності об'єктів ПМП (наприклад, протокол за статтею 112 МКУ).

Графа 14. "Дата, реєстраційний номер протоколу про ПМП заповнюються в загальному відділі".

Графа 15. "Підрозділ (відділ БПМП або відділ дізнання), якому передано протокол про ПМП для провадження".

Графа 16. "П. І. Б. інспектора, якому доручено провадження справи".

Графа 17. "Результат розгляду справи в митниці".

Графа 18. "Дата направлення матеріалів справи до суду".

Графа 19. "Дата направлення матеріалів справи до правоохоронних органів".

Графа 20. "Дата винесення постанови судом".

Графа 20-А. "Дата надходження постанови суду до митниці".

Графа 21. "Рішення суду".

Графа 22. "Дата повернення справи на дослідження у відділення (службу) БКБ та ПМП".

Графа 22-А. "Результат розгляду справи після дослідження".

Графа 22-Б. "Дата направлення матеріалів справи до суду".

Графа 22-В. "Дата направлення матеріалів справи до правоохоронних органів".

Графа 22-Г. "Дата винесення постанови судом".

Графа 23. "Дата направлення листа в прокуратуру для внесення протесту".

Графа 23-А. "Нове рішення у справі про ПМП".

Графа 24. "Розмір штрафу у справі про ПМП".

Графа 25. "Вартість конфіскованого майна за постановою суду".

Графа 26. "Вартість конфіскованих предметів після експертної оцінки".

Графа 27. "Вартість конфіскованих предметів після зниження ціни (переоцінки)".

Графа 28. "Фінансовий результат".

Графа 28-А. "Перераховано коштів до державного бюджету".

Графа 28-Б. "Перераховано ПДВ".

Графа 28-В. "Перераховано акцизу".

Графа 28-Г. "Комісійна винагорода торговельної організації".

Графа 29. "Відомості про митне оформлення".

Графа 30. "Дата зняття з балансу митниці".

Графа 31. "Дата передачі справи в архів".

Графи Таблиці заповнюються виконавцями за таким зразком:

**ОАВ:** 1-11, 13, 14 - 16, 18, 20, 20-А, 21, 22, 22-Б, 22-Г, 23-А, 24, 25, 31.

**ВБОЗ і Р:** 12, 12-А-12-Г, 26, 27, 28, 28-А-28-Г, 30.

**ВБПМП (ВД):** 17, 19, 22-А, 22-В, 23.

**ОП:** 29

У цій статті наводиться лише загальна ідея, яка для повного її застосування на практиці потребує детальних консультацій та копіткого доопрацювання зі спеціалістами, які, перш за все, повинні використовувати цю систему контролю в практичній роботі, а також реалізовувати її на технічному рівні.

Реалізація запропонованого проекту системи обліку та контролю за майном, яке перейшло у власність держави, в окремій митниці і в митній системі в цілому дозволить впорядкувати інформацію щодо конфіскованого майна. Така інформація, в свою чергу, дасть можливість:

- зменшити кількість звітів, які готуються окремими підрозділами та митницею взагалі з цього питання, поліпшити їх зміст;

- прискорити прийняття рішень з питань розпорядження “конфіскатом”, у тому числі малоліквідним;

- значно зменшити витрати на зберігання конфіскованого майна;

- оптимізувати аналітичну роботу у цьому напрямку роботи митниці.

Всі перелічені позитивні моменти мають забезпечити скорочення терміну загального циклу розпорядження конфіскованим майном та зростання надходжень коштів до державного бюджету, що є одним з основних завдань, які стоять перед митними органами.



Т. Тимчак

### **ЧОГО МИ НАВЧИЛИСЬ У ЯПОНЦІВ?** (Японський менеджмент та українська митниця)

Історія власне української митниці незабаром налічуватиме вже 10 років. Упродовж її існування було накопичено великий досвід, налагоджено зв'язки з багатьма країнами для обміну практичною діяльністю. Серед них Франція, Німеччина, Польща.

А чи близька нам Японія?

Фактично протягом усього свого існування українська митниця переймає принципи японського менеджменту.

Першим із них є принцип старшинства, який забезпечує підвищення заробітної плати залежно від, перш за все, стажу роботи, а також рівня кваліфікації та результативності праці.

Для української митниці цей принцип є характерним також. Згідно з чинним Митним кодексом України заробітна плата службових осіб митних органів України, які мають персональні звання, складається із посадових окладів, надбавок за звання, вислугу років, знання іноземних мов. Заробітна плата має забезпечити відповідні умови для нормального виконання службових обов'язків, адже вона є стимулятором праці та виконує мотиваційні функції. Існують також різні види надбавок. Надбавки у розмірі 25 відсотків посадового окладу призначають особам, які пропрацювали не менше двох років і здійснюють визначені функції. Надбавки у розмірі 50 відсотків посадового окладу призначають працівникам за високі досягнення в праці і виконання особливо важливих завдань.

Відомою є також система пожиттєвого найму працівників, яка є ключовою у японському менеджменті. Така ж система має також вкоренитись у митній службі, адже це забезпечить збереження відповідних службових таємниць, пряму передачу практики та досвіду.

З позицій японського менеджменту як необхідність розглядається регулярне підвищення кваліфікації робітників, що забезпечує їм просування по службовій ієрархічній драбині, а також допомагає виявити ті чи інші особисті та професійні якості працівників.

Цей принцип є також обов'язковим у митній системі України. Здійснюється він за допомогою атестацій, порядок проведення яких визначається Головою Держмитслужби України. У Митному кодексі України зазначається, що атестація проводиться з метою найбільш раціонального використання спеціалістів, підвищення ефективності їх праці та відповідальності за доручену справу. Атестація повинна сприяти вдосконаленню роботи по добору, розстановці кадрів, поглибленому вивченню їх ділових та моральних якостей. Під час атестації визначаються професійні та організаційні якості співробітників, ефективність